

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Herbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen zijn voornemens, door Insinuen GECOMMITTEERDE, bij eekale Insinuen op nieuw aan te bevestigen.

Het **WALWATER** en van een **WALWATER** in de Noordhaven bij de Kijk-in-Jatatrakt.

De Voorwaarden van Herbesteding zullen van heden ter **SECRETARIS** der Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het **BUREAU** van **FABRIEKEN** op het Raadhuis, alwaar tevens de begroting van kosten ter inzage ligt.

De op Zegel geschreven **INSCHRIJVINGSBILJETTEN**, ingezigt overnemen de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of op **Woensdag den 29sten April 1857** aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing van de langere beschikking, onder nadere goedkeuring, zal in het **openbare plaats** hebben op **Donnerdag den 30sten April 1857**, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

De Bestekken zijn van af heden verkrijgbaar ter **SECRETARIS** der Gemeente, tegen betaling van 60 Cts.

GRONINGEN, 26 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERIJK VAN MATEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Groningen brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **HERIJK** der **INHOUDSMATEN** voor **BRUGGE- en VOCHTWAREN**, en van de **KOMMUNICATIE**, in deze Gemeente zal plaats hebben: voor de Ingezetenen wonende in de letters G, H, I, K, L en M, van den 27sten April tot en met den 1sten Mei e.k.;

voor die in de letters N, O, P, Q, R en S, van den 4den tot en met den 8sten Mei e.k.;

voor die in de letters T, U, V, W, X, Y en Z, van den 11den tot en met den 15den Mei e.k.

De belanghebbenden worden ten ernstigste gewaarschuwd, om op de hierboven vastgestelde tijden hunne Maten ter Herijk aan te bieden, ten einde zich vrij te waren van de straffen, op hun verzuim ten deze bepaald bij Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (Staatsblad no. 13).

Zij worden voorts opmerksaam gemaakt, dat de Maten, alvorens ter Herijk te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden schoongemaakt.

GRONINGEN, 13 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

Groninger Straatvuilnis.

PUBLIEKE VERKOOPING (de op eene laatste gedurende dit voorjaar) op **WOENS- DAG** den 29sten April 1857, ten Huize van de Wedw. **KOOPS** te Zuidbroek.

NIEUWSTJDINGEN.

TURKIJE.

Onder de berichten uit Konstantinopel van den 8sten dezer worden ook eenige bijzonderheden medegedeeld over de onderhandelingen die omtrent de beide Donau-vorstendommen worden gevoerd. De vereeniging van die landen wordt door de Porte niet begeerd; doch de vraag is, of zij in dit opzicht ook niet afhankelijk is van den wil der mogendheden. Deze zijn het echter evenmin eens, en daarom blijft de zaak zoo lang in statu quo. De Oostenrijksche gezant, de heer v. Prokesch, zou den groot-vieler aangeraden hebben, openlijk te verklaren, dat de Porte de vereeniging niet begeerde, omdat die in strijd is met hare regten, en het Turksche rijk te veel zou verswakken. Het voorbeeld van vereeniging der Roemenen, zou welk door de Serviërs, de Bosniërs en de Bulgaren willen gevolgd worden, en dan zou het Ottomanische rijk spoedig even als vroeger dat van Byzantium, door den Sultan van uit zijn paleis overzien kunnen worden.

De Fransche gezant, de heer de Thouvenel, heeft die gevoelen weerlegd en aangetoond, dat men te Bucharest de vereeniging verlangde, en dat men den nationalen wil der vorstendommen niet mocht tegenwerken, zonder de rust van het land in gevaar te brengen. De Engelsche gezant, de heer Bulwer, is tegen de vereeniging, en vindt daarom bij de Porte veel gehoor. Men is thans op het denkbeeld gekomen, eene transactie voor te stellen, namelijk: de beide vorstendommen zouden eene confederatie afdaken en slechts een zelfde toetsel hebben. De gewapende magt van beide landen zoude eene gemeenschappelijke organisatie ondergaan, en, in geval van gevaar, onder één bevelhebber gesteld worden. Er zou dan eene commissie uit afgevaardigden van beide landen bijeenkomen, om een ontwerp van burgerlijke en criminele wetgeving op te stellen, en om verder alle zoodanige voorstellen te doen, die nuttig voor beide landen zouden worden bevonden. Het is nog onzekere of dit plan ingang zal vinden.

GRIEKENLAND.

In de jongst ontvangen dagbladen van Athene leest men een uitvoerig verslag van den staat van het openbaar onderwijs in Griekenland, door den minister onlangs aan den Koning gerigt. Uit dat stuk blijkt, hoe veel belang het Grieksche gouvernement in de volksofvoeding stelt, en hoe ver Griekenland daarin gevorderd is. Volgens de in het rapport bevatte opgaven wordt er in 860 openbare inrigtingen door 122 hoogleraren en 989 onderwijzers aan 56,874 leerlingen onderwijs van hooger en lager aard gegeven, terwijl de bevolking van het gansche land weinig meer dan een millioen zielen bedraagt.

In het verslag wordt opzettelijk betoogd dat het volksonderwijs eene Christelijke strekking moet hebben, en dat het ook voor de opleiding tot ambachten en maatschappelijke bedrijven dienstbaar gemaakt moet worden.

ITALIË.

De Londense Times bevat eene correspondentie uit Napels, waarin, in weerwil van de officiële tegenspraak, volgehouden wordt, dat de folteringen nog worden toegepast in het koninkrijk der Beide Siciliën, en de namen genoemd worden van hen die aan die straf werden onderworpen.

Dinsdag j.l. is de Keizerin-moeder van Rusland uit Nizza vertrokken, om zich naar Rome te begeven. Eenige Sardiniëse oorlogsschepen vergezelden het Russische fregat Olaf, dat naar Civita-Vecchia overvoert en zullen daar ter beschikking van de Keizerin-moeder blijven.

SPANJE.

Brieven uit Madrid van den 17den dezer melden, dat na drie dagen gisting, de kalme aldaar is teruggekeerd en de bewerkstelligde arrestatiën minder de aandacht trokken dan gedurende de vorige dagen. De godsdienstige dagbladen werpen de verantwoordelijkheid van alle ontwerpen tot samenzwering van zich; verscheidene gaan zelfs zoo ver, van het bestaan eener samenzwering te ontkennen. Verscheidene geestelijken zijn weder op vrije voeten gesteld. De Koning, die bij het ontdekken van het complot eensklaps naar Aranjuez was gereisd, was onverwacht weder van daar teruggekeerd en had, in weerwil

van den regen, door zijne aides-de-camp vergezeld, te paard de hoofdstad van Madrid doorgereisd.

De gunstige berichten over de Spaansch-Mexicaansche kwestie worden volkomen bevestigd. Men vernemt zelfs, dat het Spaansche gouvernement bevelen naar Cadix heeft gezonden om de oorlogsschepen aldaar te staken.

SWITZERLAND.

Niettegenstaande de gevolgmagtigen op de conferentie over Neuchâtel elkander geheimhouding hebben toegezegd, niettegenstaande de Fransche regering tegen de juistheid der mededeelingen gewaarschuwd heeft, worden de opgaven over 'tgeen op de conferentie plaats heeft met zoveel zekerheid gedaan dat men zich verwonderd afvraagt, of de muren ooren hebben. Men mag althans ter hinf niet meer aan twijfelen, of over 'tgeheel zijn de mededeelingen, die over den loop der onderhandelingen gedaan zijn, juistzimmers de feiten bevestigen zo ten volle.

Zoo is nu ook weder bekend geworden wat in de laatste of achtste zitting van de conferentie is gebeurd. Er moest een bemiddelend voorstel worden voorgedragen, waarvan de samenstelling aan graaf Willelmi was opgedragen. Deze heeft, na eene krachtige toespraak, zijne voorstellen ter tafel gebracht, die met de meeste oplettendheid door de heeren v. Hatzfeld en Kern zijn aangehoord. Die voorstellen komen hierop neder:

De gevolgmagtigen der vier mogendheden hebben de 2 millioen francs, door den Koning van Pruisen geëischt, te hoog geacht, en in 't geheel geen schadevergoeding te onblijken. Daarom stellen zij voor één millioen als de som der schade-loosstelling te bepalen. Zij willen vervolgens aan den Koning van Pruisen het recht laten zich prins van Neuchâtel en Valengin te betitelen. Daarentegen stemmen zij, ter wille van Zwitserland, er in toe, dat de regeling der kerkelijke aangelegenheden, en vooral der kerkelijke goederen in het kanton Neuchâtel geheel zal blijven aan den Zwitserschen Bondsraad, en zou de vordering van Pruisen, betreffende het stellen van een termijn binnen welken de grondwet van het kanton niet zou mogen worden gewijzigd, geheel worden afgeslagen.

De beide gezanten hebben verklaard over deze voorstellen nadere instructiën van hunne regeringen te moeten wachten. Graaf v. Hatzfeld heeft dadelijk een koerier naar Berlijn gezonden; dr. Kern is daarentegen zelf naar Bern vertrokken. De Zwitsersche gezant stelt te veel belang in de regeling dezer zaak, en hij moet zelfs verklaard hebben, dat hij te zeer de hoop koesterde, dat Zwitserland de aangeboden voorstellen mocht aannemen, dan dat hij niet door alle mogelijke middelen deze schikking zou trachten te bevorderen. Men heeft dus veel hoop op de eindelijkte regeling, daar men niet verwacht, dat de Koning van Pruisen hardnekkig zijne gedane eischen zal blijven vasthouden.

De conferentie zal niet weder bijeenkomen vóór dat Zwitserland en Pruisen hunne nadere meening hebben doen kennen. Het telegrafisch bericht, dat vóór den 8sten Junij geen zitting zal worden gehouden, schijnt onjuist te zijn; wellicht wordt acht dagen bedoeld, en is hinf Junij bij vergissing in plaats van hinf jours gezegd. Na het verstrijken van den termijn, welke dan ook, zullen, om de uitdrakkingen van een Londensch blad te bezingen, Frankrijk en Engeland zich de handen in onschuld kunnen wasschen, wat deze zaak betreft, wanneer Pruisen nieuwe swarigheden opwerpt. Zwitserland zijnerzijds heeft geen gezamenlijke aan gematigdheid gegeven, en het is niet waarschijnlijk te achten dat deze staat thans moeilijkheden zal willen zoeken, die hij bij den aanvang van het conflict niet heeft te berde gebracht.

DUITSCHLAND.

Heeft de afstemming in de Pruisische Tweede Kamer van het voorstel van den heer Mathis, om meer gematigdheid tegen de drukpers te toonen, op alle vrienden van drukpersvrijheid een bedroevenden indruk gemaakt — toch heeft het einde der berandelingen nog eenigen troost aangebragt, die men na die afstemming niet meer zou verwachten hebben. Er werd namelijk, tegen den zin der regering, eene motie aangenomen om tot de orde van den dag over te gaan, die aldus was geformuleerd: »Overwegende, dat de behandeling van het voorstel van den afgevaardigde Mathis onloochenbare gebreken in de aangelegenheid der pers heeft aan het licht gebracht, overwegende verder, dat eene volledige, aan alle behoeften beantwoordende ophffing van die gebreken slechts langs wetgevenden weg kan worden verkregen, en eindelijk overwegende, dat het initiatief in dezen van zijde der regering binnen kort mag worden verwacht — zoo gaat de Kamer opzigtens het voorstel van den afgevaardigde Mathis over tot de orde van den dag.»

Men gelooft algemeen dat deze orde van den dag het beoogde doel niet zal bereiken en in den toestand der drukpers weinig verandering zal brengen.

Het Heerenhuis heeft den 1sten paragraaf van de wet betreffende den imposit op het zout (die door de Tweede Kamer met eene geringe meerderheid was aangenomen) met 95 tegen 21 stemmen verworpen.

Daar deze paragraaf het beginsel der wet inhield, heeft de regering het ontwerp ingetrokken.

Het koninklijk gereschot te Berlijn heeft thans in eene aanhangige procedure beslist, dat aan het kind van een adellijken grondbesitter in Oost-Pruisen, die de dochter van een landbouwer gehuwd had, het erfregt niet toekomt! Genoemd hof heeft zich daarbij beroepen op eene oude verordening van den 30sten Nov. 1697, welke de huwelijken tusschen adellijken en boeren, lijfgenen, verbiedt.

GROOT-BRITANNIË.

De uitrusting der flotille kanonneerboten, die bestemd is om op de kusten en rivieren van China aanvalen te doen, vordert snel; zij zal eerstdaags onder geleide van een stoomfregat van Portsmouth in zee gaan. De Engelsche expeditie naar China zal, naar de opgave van het Parijsche blad le Pays, ongeveer vijftien duizend man troepen van onderscheidene wapenen tellen.

(De voornaamste Russische dagbladen trachten de krijgstoeustringen in Engeland tegen China, als ontoereikende, belagelijk te maken. Zij voorspellen, dat zij zonder wezenlijk gevolg zullen blijven.)

De generaal Ashburnham, bevelhebber der Chinesche expeditie, die bij zijne aankomst op Malta door de koorts werd aangetast, is weder hersteld. Den 15den heeft hij zijne reis naar Alexandria voortgezet.

De Times, die niets over de benoeming van generaal Ashburnham heeft gesproken toen die was uitgebragt, begint nu te begrijpen, dat men wel eene betere keus had kunnen doen, daar deze generaal zich niet door één wapenfeit heeft onderscheiden. Ook lord Elgin, de buitengewoon gevolgmagtigde, vindt geen genade meer in de oogen van den Times, ofschoon genoemde lord voor weinige dagen door hem tot in de wolken werd verheven. De regering had, volgens dit blad, iemand naar China moeten zenden, van wien het zich verwachten liet, dat hij zich weinig aan Yeh zou gelegen laten liggen en korte wetten met dien gouverneur zou maken. De Times vergeet dat niet altijd een lord Redcliff's zegeniert.

Bij deze gelegenheid wenscht genoemd blad zijnen lezers vooral in te prenten dat er een geduchte oorlog tegen China ophanden is. »Lord Palmerston», zegt de Times, »weet zeer goed dat de voorwaarden die hij eischt niet verkrijgbaar zullen zijn zonder een beroep op de wapenen. Wij zenden geen tweede expeditie uit zonder reden, wij stellen eischen en zijn besloten die ingewilligd te zien. Zij zijn van zulk een aard, dat de Keizer van China er niet in bewilligen zal, zonder op stellige en pijnlijke wijze te ondervinden dat hij niet in staat is ze te weigeren. Er zal zekerlijk een geduchte oorlog wor-

den gevoerd, en wij bekenen te twijfelen of generaal Ashburnham wel de man is, om dekskeps bezit te nemen van Canton, op Peking aan te rukken, en de drie of vier havens die voor den handel opengesteld moeten worden te bemagtigen.»

Te Londen is dezer dagen een Fransche uitgeweken democrate, genaamd Rongé, overleden en door zijne staatkundige vrienden, ten getale van onatreeks 8000, waaronder 2000 vreemde uitgeweken, met de bij de revolutionairen gebruikelijke plechtigheden ter aarde besteld. Rongé was de zoon van een hoedenfabrikant en heeft deelgenomen aan de meeste opmerkelijke bewegingen in Frankrijk van 1848 tot 1852. De tijdstoet werd vergezeld door personen die hantieren met opschriften droegen, en op het graf zijn redevoeringen uitgesproken door de bekende democraten Felix Pyat en Louis Blanc, die beiden hantie toespraak hebben besloten met den kreet van: »leve de sociale en democratische republiek!» Tot aller verwondering heeft Ledru Rollin aan de lijkplechtigheid geen deelgenomen.

De bevolking van Engeland en Wallis, welke in het jaar 1842 op 18,124,000 zielen geschat werd, bedroeg in het jaar 1856 19,044,000 zielen, dus bijna 3,000,000 binnen een tijdvak van 14 jaren meer. De bevolking van Schotland schijnt ongeveer in dezelfde verhouding te zijn toegenomen; in het jaar 1856 werd zij op 3,083,177 zielen geschat. Het Verenigd Koninkrijk bevat tegenwoordig nagenoeg 29,000,000 zielen.

FRANKRIJK.

Terwijl de Ketsen aan de Engelsche officieren, als blijk der goede verstandhouding tusschen beide rijken, verschillende ridderschap uitdeelt, op het oogenblik dat de Russische grootvorst den voet op Franschen bodem zet, is het niet zoo gesteld met de bevolking.

In de Engelsche dagbladen leest men in den jongsten tijd herhaalde aanvallen, niet zoo zeer op het Fransche volk, als wel op zijne instellingen en daaruit voortvloeiende gevolgen voor de materiële en morele ontwikkeling. Dat die aanvallen bestreden worden, behoeft naauwelijks gezegd te worden, maar het volk neemt daarover een eigenaardigen wraak, door de hartelijke wijze waarop de grootvorst Konstantijn wordt ontvangen, en waarin sommigen als het ware eene demonstratie tegen Engeland willen zien.

Oorzgetuigen verklaren, dat men zich medelijdelijk een denkbeeld kan vormen van het indrukwekkende schouwspel, waarvan men te Toulon getuige is geweest, op 't oogenblik dat de Fransche en Russische eskaders, voorsafgegaan door het linesschip, aan welks boord zich de grootvorst bevond, de haven aldaar binnenstevenden. De menigte was, naar men meldt, zeer getroffen bij het beschouwen van de vereeniging der vloeten van twee volkeren, die nog zoo weinig tijd geleden in de Krim elkander op de hardnekkigste wijze beoorloogden.

Vorst Danilo van Montenegro heeft afgezien van zijn voornemen, om ook naar Londen te vertrekken. 't Zijn evenwel geen staatkundige, maar slechts financiële redenen, die hem van een uitstapje naar Englands hoofdstad terughouden. De goede prins, die in zijnen staat met een inkomen van eenige honderden francs in de maand niet alleen huishouden maar ook hofhouden kan, meende wellicht geheel Parijs met zijne overgewonnen schatten te kunnen kopen, die hij in goed geconserveerde leders gordels medebragt. De ondervinding heeft hem echter deuchtig te leure gesteld; de hooge gast heeft zich van het hotel de Louvre, waar hij in den aanvang met zijn gevolg was afgezet, sedert nog drie- of viermaal naar steeds nederiger en goedkooper logementen laten brengen, al naar dat zijn gordel en zijne schatten inkrompen. Nu schijnt ook een logement van den vierden rang voor zijn vorstelijk vermogen te duur te worden en dit moet de eenige reden zijn, waarom zijne doorluchtigheid reeds aanstellen maakt voor de terugkeer naar zijne romantische en goedkoopse bergen, ofschoon de aangelegenheden van Montenegro nog geenszins geregeld zijn.

Voor het kolossale standbeeld ter eere van Maria, dat in Frankrijk op de rots van Cornaille zal worden opgericht, gaf de Keizer der Franschen 200 stuks geschat, te Sebastopol veroverd en wegende 150,000 kilogrammen. Verder schonk de Keizer nog 10,000, de Keizerin 2000 francs en al de overige leden van het keizerlijk geslacht, benevens bijna al de ministers bijdragen, overeenkomstig met den hoogen stand waarin zij zijn geplaatst. Doch in weerwil van dit goede voorbeeld en de vele insamelingen door geheel Frankrijk gedaan, blijkt het, dat er nog 40,000 francs te kort schieten.

Menigeen vindt in die som en in den tijd dien er noodig was om haar te vinden, geen bewijs van hooge ingenomenheid met de oprigting van het standbeeld voor de Koningin des Hemels.

Baron Serurier, secretaris der Parijsche commissie, verslag gevende van den stand der zaak, herinnert het publiek, dat de Paus aan elk intekenaar 100 dagen aftaat toezegt en in de hoofdkerk van Picy eene mis, tot aan het einde der wereld.

Inderdaad, als het Fransche volk de eeredienst van Maria van harte is toegedaan, dan moest het minder moeite en tijd kosten, om van hetzelfde een paar ton gouds te verkrijgen.

Maandag en Dinsdag is te Parijs verkocht de uitmuntende verzameling kostbare schilderijen van den heer Th. Patureau, welke verkoop door de eerste liefhebbers werd bijgewoond. Men merkte o. a. op lord Hertford, den graaf van Newwerke, baron Rothschild, enz. en kunstkoopers uit alle landen. Er zijn aansienlijke prijzen, vooral voor stukken uit de Vlaamsche school, besteed.

De Keizer heeft twee stukken van Wouwermans aangekocht voor 30,100 en 12,600 fr. Een Teniers bragt 20,000 fr. op; Rembrandts portret, door hem zelve geschilderd, werd met 5,800 fr., een Greuze met 27,700 en een ander stuk van denzelfden meester met 16,300 fr. betaald; eene schilderij van Rubens bragt 12,000 en eene studie van denzelfden 6,100 fr. op.

Het groote meesterstuk van den landschapsschilder Hobbema dat aller belangstelling wekte, en naar welks opbrengst men zoo nieuwsgierig was, werd voor het Louvre-museum tot 90,000 fr. opgedreven; de heer Schneider, thans voorzitter van het Wetgevend Ligchaam, bood tot 95,000 fr., en het stuk bleef aan een liefhebber uit Berlijn, die onbekend wil blijven, voor 96,500 fr. De opbrengst was nog beneden de verwachting, daar zij op 150,000 a 200,000 werd geschat. De heer Patureau zelf had het stuk echter voor 90,000 fr. gewaardeerd, toen hij zijn geheel kabinet aan baron Rothschild voor 630,000 fr. aanbood. Onder de overige voornamste prijzen verdienen vermelding: 8000 fr. voor een Ostade, 18,100 fr. voor id.; 6,800 fr. voor een Ruysdael, 9,700 fr. voor id., 10,000 fr. voor een van de Velde, 19,700 fr. voor een van Mieris, 6000 fr. voor een Bakhuyzen, enz.

De heer Chevalier, lid van den gezondheidsraad van Parijs, deelt, in een geneeskundig tijdschrift, een voorval mede, dat verdient algemeen bekend te worden. Eene dame had in een der grootste magazijnen dier hoofdstad gaas gekocht, dat voor een balkleed dienen moest. Dit gaas, appelerend van kleur, stond zij aan hare modemaakster ter bewerking. Maar al de vijf werkkers aan wie zulks door deze werd opgedragen werden, gedurende haren arbeid, in meerdere of mindere mate ongesteld. Stalen van het gaas werden daarop den heer Pagen toegezonden, die bij scheikundig onderzoek ontdekte, dat het gaas met Schweinfurths groen geverwd was, hetwelk zich zeer gemakkelijk van de stof afscheidde en uit eene bereiding van rattenkruid is vervaardigd, zoodat de werklieden die de verstoffing maken, de verkoopters, en de bewerksters aan ernstige gevaren zijn blootgesteld. Het is derhalve noodig geacht maatregelen te nemen om te zor-

gen, dat deze gaven, die men in de groote fabrieksteden vervaardigt, voortaan niet meer in de handel komen.

— Volgens het half-officiële dagblad *la Patrie*, is het ook door ons medegedeelde bericht omtrent de deelneming van Portugal aan de Fransch-Engelsche expeditie tegen China, tot het herstel van het Portugesche gezag te Macao, onwaar, en berust het zelfs op geen enkelen redelijken grond.

BELGIË.

In de zitting der Kamer van Volksvertegenwoordigers van den 21sten dezer is eindelijk de openbare beraadslaging begonnen over het wetsontwerp tot regeling der liefdadige instellingen, een punt waarover sedert jaren tusschen de twee groote staatspartijen in België strijd gevoerd wordt. Het streven der liberale partij is, al wat door partikulieren gegeven wordt om duurzaam tot verlichting der armoede te strekken, onder het beheer der burgerlijke overheden te brengen, uit vrees dat het anders tot verrijking van geestelijken en kerkelijke verenigingen, tot vermeerdering van het aantal kloostergestichten en tot uitbreiding van het in de doode hand liggende gedeelte van het nationale vermogen zou strekken.

Dese strekking is, naar het oordeel der liberale partij, duidelijk, ofschoon listig bedekt, zichtbaar in de nu aanhangige voordragt van het conservatieve ministerie.

De minister van justitie heeft terstond bij den aanvang der discussie het woord opgevat, om de bedenkingen der liberalen te wederleggen. Hij betoogde dat de voorgedragen regeling tot instandhouding en vermeerdering van het erfdeel der armen strekte; dat zij de vrijheid der liefdadigheid, en den godsdienstigen geest der natie, den besten bondgenoot in den strijd tegen het pauperismus, eerbiedigde; en dat zij met afdoende voorzorgmaatregelen tegen ontrouw beheer van het goed der armen gepaard ging.

Hij beweerde verder, dat de denkbeelden, welke door de liberale partij op dit stuk voorgestaan worden, strekken om alle maatregelen en stichtingen ter duurzame leniging der armoede tot een monopolie der gemeentebesturen te maken, en dat zij eigenlijk een uitvoersel der theorie van *Malthus* zijn.

Met dat al had het gouvernement, gelijk de minister verder uiteenzette, aan de beduchtigheden van andersdenkenden zoo veel mogelijk willen te gemoet komen; en daartoe had het verscheiden bepalingen in de voordragt gebragt; zoo werd bepaald, dat de pastoor niet ambtshalve lid van het burgerlijk armbestuur zou zijn, en dat de liefdadige stichtingen onder het gemeene regt zouden blijven. Hierbij wees de minister vooral op de bepalingen, die tegen het ontstaan van nieuwe zedelijke personen met burgerlijke regten en tegen het in de doode hand vallen van vaste goederen gerigt zijn.

Hij zeide, dat de liberalen in hunne liefde voor den openbaren onderstand het land onvermijdelijk tot de wettelijke liefdadigheid en de armentax zouden brengen.

In de zitting van den 22sten hebben de heeren *Thiéffry*, *Lelièvre* en de *Rennesse* het woord gevoerd. De heer *Thiéffry* heeft aangevoerd, dat de wet ten doel heeft, om de kloosters in België nog te vermeerderen en meer te begunstigen, door hun het monopolie der liefdadigheid en het onderwijs in handen te geven.

Spreker heeft, als lid van de commissie van bestuur van liefdadigheid-gestichten te Brussel, de zaak leeren kennen en bevonden, dat de geestelijkheid nooit ten dien opzichte opregt te werk gaat; nooit de controle of het toezigt van het wereldlijk gezag wil aannemen, en dat door hare werking de grootste misbruiken begaan worden.

De heer *Lelièvre* heeft de zaak uit een regtekundig oogpunt beschouwd. Hij heeft aangevoerd, dat eene geestelijke administratieve instelling eene aanranding is der burgerlijke wetten en der constitutie, die de geestelijke vorregten en overheersching heeft afgeschafft. De spreker heeft het ontwerp van wet ook van staathoudkundige zijde besproken en een amendement voorgesteld, waarbij al de artikelen ten opzichte van de daarestelling van speciale administratie worden verworpen.

De heer *de Rennesse* heeft voor het ontwerp van wet gesproken, doch den wensch uitgedrukt, dat de wettelijke bepalingen omtrent de doode hand en de persoonlijke regten zullen worden geëerbiedigd.

De beraadslaging zal waarschijnlijk vele dagen aanhouden.

— Men houdt zich in België meer en meer bezig met de kwestie van den Scheldetol en de vraag of het gepast is dat België, thans nu de Sondtol afgeschafft is, voortgaat met daarvoor jaarlijks zulke aanzienlijke sommen in de Nederlandsche schatkist te storten. Algemeen is men van meening dat thans, door hulp der groote met België bevriende mogendheden, dit rijk zich van den Scheldetol gemakkelijker zoude kunnen ontdaan dan door een afkoop, waartoe Nederland wel bereid zoude zijn, doch alleen tegen eene zeer hooge waardering.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 24 April.

Z. M. de Koning is gisteren morgen te 5 uur, met een extra-poortrein, naar het Loo vertrokken.

Het telegraaf-kantoor op het Loo is weder geopend.

H. M. de Koningin zal, naar men verneemt, omstreeks het midden der maand Mei het Huis-ten-Bosch betrekken.

— Bij de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn ingekomen twee wetsontwerpen, strekkende tot bekrachtiging van twee ordonnantiën van den gouverneur-generaal van Neêr. Indië betrekkelijk het verbod in den invoer van vuurwapenen en bukskud in de havens van Palembang en Moearah Kompeh, en betreffende der vrijen invoer van padie en rijst in Moearah Kompeh (Sumatra's oostkust).

De eerste ordonnantie is gegrond op den ofschoon beteren toch nog niet rustigen toestand van Sumatra's gewesten, en de tweede op de vrees voor gebrek aan rijst in die gewesten, ten gevolge van de slechte verwachting van den oogst.

— Een aangeboden wetsontwerp tot wijziging van hoofdstuk X der staatsbegroting van 1856, strekt tot verhooging van den post voor onvoorziene uitgaven met f 31,500, tot aankoop van een gebouw ten behoeve van het departement van oorlog, te weten van het dubbel huis en erve met grooten tuin op het Plein, gelegen naast het genoemde departement, en zeer geschikt tot vestiging van eenige bureaux, welke nu nog in afzonderlijke lokalen verspreid zijn.

— De hooge raad heeft afgewezen het verzoek van *B. Smoor* c. s. ter regeling van regtgebied in een geschil van jurisdictie tusschen den krijgsmag. te Utrecht en de arr.-regtbank te Amersfoort. De burgerlijke beklagden zijn te gelijk met militairen in regten vervolgd, ter zake van diefstal van haver uit de garnisoenstallen te Amersfoort. Deze laatsten zijn reeds door den militairen regter veroordeeld, doch ook tegen hen is niettemin door den burgerlijken regter regtsingang verleend, maar hunne uitlevering is door den militairen regter geweigerd.

— Men deelt mede dat tusschen onze regering, door tusschenkomst van onzen gezant te Parijs, en den buitengewonen gevolmachtigde van Perzië, *Feruch-khan*, onderhandelingen geopend zijn of althans dat er openingen zouden gedaan zijn tot het sluiten van een handelstractaat met Perzië.

AMSTERDAM, 24 April.

Heden hield de natuurkundige afdeling der kon. akademie van wetenschappen hare gewone maandelijksche vergadering.

Eene missive van den minister van binnenl. zaken van den 30sten Maart j.l., ten geleide van ingekomen bezwaren van onderscheidene autoriteiten, tegen de circulaire des ministers betreffende de maatregelen ter voorkoming van de zelfverbranding van steenkolen, en verzoekende, dat de akademie daaromtrent hare meening te kennen geve, is in handen gesteld der heeren *G. J. Mulder* en van der *Boon Mesch*. Deze laatste bragt over deze zaak verslag uit. De rapporteurs betreuren, dat de minister, alvorens eene circulaire deswege uit te vaardigen, geene deskundigen heeft gehoord, vermits dan die circulaire meer overeenkomstig zou zijn geweest met de vorderingen der wetenschap in onzen tijd. Zij toonen vele onjuistheden in die circulaire voorkomende aan. Vervolgens gaan zij na de verschillende ingebragte bezwaren, en komen tot de conclusie, dat die ingediende bezwaren niets nieuws hebben aan den dag gebragt. Omtrent de zelfontbranding verwijzen zij naar het vroeger over die kwestie uitgebragt rapport.

De voorzitter meent dat de vorm van het rapport het niet geschikt maakt om zoo aan den minister in te dienen, maar dat het in een brief van den secretaris, in overleg met de rapporteurs, behoort verwerkt te worden. De heer *v. d. Boon Mesch* zegt, dat het scherpe van het rapport niet zit in de woorden, maar in de zaak; het is een dienst bewijzen aan den minister, die door de circulaire is in ongelagenheid gebragt, hem te doen kennen, dat hij onkundige raadslieden heeft gehad. Het rapport had, wat de zaak betreft, nog scherper en strenger moeten zijn.

Nadat hierover door eenige leden het woord is gevoerd, wordt

met 15 tegen 7 stemmen besloten, om het rapport, zoo als het ligt, met eene geleidende missive aan den minister op te zenden.

De heer *J. W. Ermerins* hield ter vervulling zijner spreekbeurt eene voordragt over de identiteit van licht en warmtestralen.

De heer *F. Kaiser* bood voor de verhandelingen eene astronomische verhandeling — de heer *Miquel* eene mededeeling omtrent eene nieuw ontdekte Indische plantensoort aan.

— De directeur van den stads schouwburg alhier, de heer *J. Ed. de Vries*, is door *Z. M.* benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

ROTTERDAM, 22 April.

Het Ned. galjoentschip *Amicitia*, kapit. *Poelman*, van Cette naar Rotterdam bestemd, is in den nacht van den 9den op den 10den dezer bij San Carlos de la Rapita op strand gezet en dit wel ten gevolge van aanranding door een rooversvaartuig. Uit een schrijven van den kapitein, d.d. Virinos den 12den April, verneemt men, dat hij twee nachten door het vijandige vaartuig (brik) werd gejaagd. Den eersten nacht had de roover zijn doel niet kunnen bereiken en was des morgens weder op zee gewend. In den namiddag echter kwam hij weder op het schip af en was tegen den avond zoo nabij, dat het onmogelijk was om te ontkomen. Kapit. *Poelman* beleege nu scheepsraad en men besloot met algemeene stemmen om het schip liever op strand te zetten dan uitgeplunderd te worden. Dit was wel is waar eene zeer gevaarlijke onderneming, daar de kust rotsachtig was; doch het gelukte, en de geheele bemanning, waaronder ook des kapiteins vrouw en kinderen, kwam behouden aan wal. Den volgenden dag was het weder gunstig om de lading en het tuig van het schip af te halen, hetgeen dan ook alles geborgen is. De rotsen hadden bij het stranden door het schip gestooten, zoodat dit reeds afgekeurd was.

LEIDEN, 24 April.

De raad deser gemeente, uitgenoodigd tot betaling van eene aanzienlijke som voor verpleging van bedelaars in de koloniën van weldadigheid vóór de invoering der armenwet, heeft die geweigerd, en sal dien ten gevolge worden gedagvaard.

Het *Gemeentebled* merkt hierbij op, dat maar al te dikwijls aan de vordering van den staat is voldaan, omdat de gevraagde som niet zoo groot was, dat het raadzaam was eene kostbare procedure te voeren over een geschil dat zich in de toekomst niet meer kan opdoen. Het verheugt zich daarom over dit proces, waarvan nadere mededeeling zal worden gedaan.

NIEUWE DIEP, 23 April.

Ter aanvulling, en min of meer ter verbetering van het vroeger medegedeelde omtrent de *Lutine*, dient nog het volgende. Dat schip was niet naar Rusland, maar naar Hamburg bestemd, en had eene lading goud en silver in baren en gemunt geld aan boord, volgens Britsche berichten van omstreeks 3 miljoen gulden aan waarde; doch volgens de waarschijnlijk zeer overdreven opgave hier te lande van twintig miljoen waarde. Het goud en silver bevindt zich waarschijnlijk onder de kruidkamer. Van Junij 1800 tot November 1801 is men er in geslaagd aanzienlijke sommen uit de *Lutine* te halen, zoo als baren goud, silver, spaansche matten, louis d'or, guinjes enz. Nadat de bergloopen, ten bedrage van een derde der waarde, daarvan betaald waren; is het overige naar 's Hage vervoerd en later aan de munt verwerkt. De geheele opbrengst beliep in Nederlandsche munt f 669,220, welke ten bate van 's lands kas kwamen. Aan den heer *Echassier* werd daarna in 1822 vergunning verleend, om naar den schat te visschen; ongeveer f 5550 werden besteed sonder dat men iets kon ophalen. Door deze werkzaamheden werd in Engeland de aandacht op de *Lutine* gevestigd, en de Britsche Lloyd maakte aanspraak op het wrak; de Koning stond aan de Lloyd het aandeel af, dat 's rijks schatkist toekwam. Daarna zijn door verschillende personen pogingen aangewend om de rest van den schat magtig te worden, maar te vergeefs. Het wrak is dan eens meer dan eens minder onder het sand bedolven geweest; het eerste dek was reeds in 1821 geheel en het volgende gedeeltelijk vernield; in 1845 werd 6 tot 7 el water op het wrak gepeld, en bevond het zich toen vrij wel van sand bevrijd, hetgeen heden nog het geval schijnt te zijn. Als men in aanmerking neemt hoeveel van gestrande goederen steeds verdwijnt, dan kan men veilig besluiten dat de *Lutine* geen zeer groote schatten meer bevat.

ZWOLLE, 24 April.

Het bericht, in onderscheidene dagbladen verspreid aangaande den ongunstigen gezondheidstoestand van den commissaris des Konings in deze provincie, jhr. mr. *C. Backer*, ten gevolge waarvan hij, zoo als al verder werd medegedeeld, zijn ontslag uit die betrekking zou nemen, is gelukkig eene onwaarheid en geheel uit de lucht gegrepen. Hij is reeds eenigen tijd op reis door de provincie, om de gemeenten te inspecteren.

LEEUWARDEN, 24 April.

In de gisteren alhier gehouden zitting van den gemeenteraad is men andermaal overgegaan tot de benoeming van een wethouder, ten gevolge van het opvolgrijke bedanken voor de op hen uitgebragte keuze van de heeren *mr. B. Dorhout* en *mr. C. van Eysinga*. Bij dese derde stemming werd de heer *R. D. Smadeg* benoemd, die zich nog niet over het al of niet aannemen heeft uitgelaten.

Volgens het *Friesch Weekblad*, is dit herhaald bedanken toe te schrijven aan den weersin om deel te nemen aan de uitvoering van het raadsbesluit tot heffing eener directe belasting, onder den naam van hoofdelijken omslag, waarbij de kennis welke burgemeester en wethouders zich gelieven toe te schrijven van iemands vermoedelijk inkomen, het eenige is waaraan hier alles is overgelaten.

GRONINGEN, 25 April.

De koude weersgesteldheid, in de laatste dagen dezer week, heeft op het te veld staande koolsaadgewas nog al eenigen invloed uitgeoefend. De mooie dagen der vorige week hadden hetzelfde zeer welig doen opschieten, en thans is men nog al bezorgd, dat vooral de vroegste stukken daaronder hebben geleden; in hoe verre, valt echter nog niet te bepalen. Evenmin valt nu reeds veel te zeggen van de overige gewassen, ofschoon daarover nog geene bijzondere klagen zijn ingekomen.

— Bleek de belangstelling bij de dezer dagen plaats gehad hebbende verkiezing van een lid van den gemeenteraad van Slochteren aldaar zeer gering te zijn, ook nu weder is bij gelijke verkiezing in de gemeente Bierum de opkomst der kiezers zeer traag geweest. Van de 197 kiezers hebben daar Woensdag slechts 49 hunne stem uitgebragt, van welke 38 zich op den heer *S. DALLINGA*, landbouwer te Godlinze, vereenigden, zoodat deze tot lid van den gemeenteraad van Bierum is benoemd.

— In de Woensdag gehouden zitting van den gemeenteraad van Meppel is ingekomen eene aanbieding van de h. dr. *S. J. v. ROIJEN* en *J. C. FEDDES*, om voor den tijd van 50 jaren concessie te erlangen tot de verlichting der gemeente door middel van gas, tegen een jaarlijksch subsidie van f 2500. De raad heeft dit aanbod in nadere overweging gehouden, doch was daaromtrent zeer gunstig gestemd; er zullen lijsten deswege aan partikulieren worden gezonden, om deze belangrijke zaak goedgunstig te ondersteunen, en men verwacht daar alzo met grond dat ook die plaats, met zoovele anderen, weldra in die schoone verlichting zal mogen deelen.

(In den gemeenteraad van Amersfoort zijn niet minder dan zeven aanvragen ingekomen tot verlichting dier stad door middel van gas. De raad heeft intusschen met algemeene stemmen besloten, om die verlichting, naar een vast te stellen plan, bij aanbesteding in te voeren.)

— Binnen kort zal voor de arrondissement-regtbank te Nijmegen een bakker teregt staan, wegens hetzelfde feit waarvoor 12 bakkers uit Tilburg in Maart 1856 te 's Bosch zijn veroordeeld, namelijk het vervalschen van roggenbrood, door het innemen van eene meer dan geoorloofde hoeveelheid zemelen.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaterdag den 25sten April.

Aanwezig zijn alle leden.

De voorzitter deelt mede, dat hij een brief heeft ontvangen van de betrekkingen van den heer *A. UPMELER*, waarin het overlijden van dit medelid van den raad wordt medegedeeld. Na voorlezing van dezen brief, zegt de voorzitter, dat de leden wel allen het treurig afsterven zullen hebben vernomen van hun medelid, die ook in deze zijne betrekking zich steeds een ijverig voorstander van de belangen der gemeente getoond heeft. Hij stelt voor van de deelneming van den raad te doen blijken door toezending van een brief van rouwbeklag. — Daarto wordt besloten.

Hierop worden aan de orde gesteld:

1) Rapport over de verbetering der scheepvaartkanalen dit gewest.

In de vorige zitting hadden de stemmen gestaakt over de vraag of dit rapport voor de leden zou worden gedrukt. Nu op nieuw in omvraag gebragt, wordt met 15 tegen 7 stemmen besloten dat stuk niet te doen drukken.

De inmiddels van *Ged. Staten* ingekomen stukken betrekkelijk deze zaak hebben ter visie gelegen. De voorzitter stelt voor deze in handen te stellen van dezelfde commissie, die met *Ged. Staten* over de scheepvaartkanalen eene conferentie gehouden en bovenbedoeld rapport uitgebragt heeft, en voortom het nader rapport in de afdelingen te behandelen en daartoe terstond tot eene trekking over te gaan.

De heer *CREMERS* acht de voorgestelde orde van behandeling min verkijselijk. Hij stelt daarom voor, de stukken ten einde van rapport te stellen in handen van eene commissie en aan haar op te dragen om advies in te winnen van de kamer van koophandel en fabrieken omtrent alle goddanige punten waar omtrent zij nadere inlichting wenscht te ontvangen; voorts aan burg. en weth. op te dragen hiervan aan de kamer van koophandel kennis te geven en haar te verzoeken bij de verlangete adviezen nog al die overwegingen over andere punten te voegen, welke de kamer van belang zal achten; verder aan burg. en weth. op te dragen hiervan mede kennis te geven aan *Ged. Staten* en hen te verzoeken om aan de commissie al die inlichtingen te willen verstrekken, welke zij zal vragen en *Ged. Staten* goed zullen vinden te geven.

De voorzitter kan dit voorstel wel als het zijne overnemen, maar zou gaarne de vroegere leden der commissie ook met de nu te doene opdracht willen belasten.

De heer *QUINTUS* ondersteunt het voorstel; hij wenscht dat de leden van den raad alle mogelijke inlichtingen omtrent deze belangrijke zaak zullen ontvangen, maar tevens, dat de raad vrij blijve in zijn besluit over het al of niet verleen van het gevraagde subsidie van drie ton. Daarom stelt hij reeds nu voor te besluiten, dat, hoedanig ook het onderzoek van den raad uitvalt, hij zijne beslissing over het verleen van het subsidie niet eerder geve, voordat hij zal hebben kennis gekregen, dat ook het subsidie van het rijk en dat uit de Ommelanderkas zullen zijn toegestaan, of ook dat beide of een van beide zullen zijn geweigerd. Hij doet dit voorstel om twee redenen 1) omdat het toch weinig afdoet, of Groningen zich verklaart voor een subsidie als de hooge regering en Ommelanderkas de gevraagde subsidie weigeren; en 2) omdat de raad het subsidie moet geven in de volle overtuiging, dat de gelden goed worden besteed en het daartoe van groot belang is vooraf het resultaat te leeren kennen van het onderzoek der regering.

De voorzitter verklaart zich tegen deze bijvoeging van den heer *QUINTUS*.

Ook de heer *SWAAGMAN*, die zich met het voorstel van den heer *CREMERS* wel kan vereenigen, is tegen die bijvoeging; hij acht haar onnoodig. Wanneer ieder, van wie eene subsidie gevraagd wordt, daarop antwoordt, dat hij eerst wil afwachten wat anderen doen, dan komt de zaak nooit verder. Bovendien het te geven subsidie is altijd voorwaardelijk; het ligt in den aard der zaak, dat dit niet zal worden uitgekeerd zoo niet alles tot stand komt wat in het plan voor de verbetering der scheepvaartkanalen is uiteengezet.

De heer van *ITTERSUM* ondersteunt de bijvoeging van den heer *QUINTUS*. De raad der gemeente Groningen kan in sulke eene gewichtige zaak als het hier geldt niet te voorzigtig zijn. Hij zal het uitspreken van eene bepaalde opinie moeten uitstellen, totdat hij met het nader onderzoek der regering is bekend geworden. Wel kan vooraf het belang der gemeente worden besproken, maar over het grondige de zaak kan vooraf geen besluit worden genomen.

De heer *WICHERS* is van meening dat de bijvoeging van den heer *QUINTUS* praematur is. Als de commissie, na alle noodige inlichtingen van de kamer van koophandel en van *Ged. Staten* te hebben verkregen, haar rapport zal hebben uitgebragt en dit in de afdelingen wordt behandeld, dan eerst zal de raad kunnen beoordeelen en besluiten wat hem te doen staat. Is de raad dan van oordeel, dat hij geen subsidie moet toestaan, voordat hij wete wat het rijk besluit, welnu hij besluite dan daartoe, maar zoo men op dit oogenblik besluit gelijk de heer *QUINTUS* voorstelt, dan zou men de houding aannemen als ware men bang, dat de zaak zoover zou loopen, dat Groningen tot het geven van subsidie zou worden gedrongen. Hij wenscht daarom een nader onderzoek af te wachten.

De heer *DE SITTER* is het met vorigen spreker eens, dat het voorstel van den heer *QUINTUS* praematur is. Eerst wanneer de commissie rapport heeft uitgebragt en dit in de afdelingen is onderzocht, zal men kunnen zien of het wenschelijk is het voorstel van den heer *QUINTUS* aan te nemen, schoon hij wel reeds gelooft, dat de wenschelijkheid daarvan zal blijken.

De heer *QUINTUS* merkt op het gezegde van den heer *SWAAGMAN* aan, dat hij niet het antwoord wil afwachten van alle corporatiën van wie een subsidie wordt aangevraagd, maar alleen dat van de hooge regering en van de Ommelanderkas, die een hooger subsidie moeten geven. Wat het ontijdige van zijn voorstel aangaat, moet spr. doen opmerken, dat zoo men daarmede wil wachten, totdat het onderzoek is afgelopen, het gevoelen der leden van den raad reeds bekend is. Dit wenscht hij te voorkomen; hij wil reeds nu hebben uitgemaakt, dat hoe ook de uitkomst van dat onderzoek zij, geen subsidie zal worden verleend, voordat het rijk en de Ommelanderkas die hebben toegestaan. Op deze wijze blijft de raad in zijn geheel. Hij ontkent, dat zijn voorstel zou voortvloeiën uit vrees, dat het subsidie zou worden toegestaan; maar hij wil den raad vrij houden.

De heer van *HOUTEN* zal tegen het voorstel van den heer *QUINTUS* stemmen. Het zou bij de regering en de Staten Generaal aanleiding geven om te denken, dat de gemeenteraad van Groningen tegen het verleen van subsidie is. En ofschoon het misschien wenschelijk is, dat de raad eerst in kennis wordt gesteld met het onderzoek der regering, ten einde zoo veel licht als mogelijk is over deze zaak te bekomen, zoo acht hij toch het voorstel van den heer *QUINTUS* praematur.

De heer *SWAAGMAN* blijft ook, na de toelichting van den heer *QUINTUS*, bij zijne opinie. De raad doet het best, zoo hij zich nu nog niet uitlaat over het al of niet verleen van subsidie en dat zou hij doen met de aanneming van bedoeld voorstel. Hij wenscht vrij te blijven en daarom blijft hij bij het voorstel van den heer *CREMERS* om nader de zaak te onderzoeken.

De heer van *IMHOFF* is ook tegen het voorstel van den heer *QUINTUS*, evenwel niet zozeer, omdat hij zich met het daarin vervatte denkbeeld niet kan vereenigen, maar omdat hij het verkeerd acht, dit te voegen bij het voorstel van den heer *CREMERS* om nader onderzoek. Als de raad toch nu reeds besluit geene beslissing te sullen nemen omtrent het subsidie, voordat bij de hooge regering het onderzoek is afgelopen, dan zou hij ook tot zoolang elk nader onderzoek kunnen uitstellen en de benoeming eener commissie zou dus overbodig zijn.

De heer van *ITTERSUM* zou het ook beter achten de geheele zaak te laten rusten, totdat de hooge regering omtrent het subsidie van twaalf ton eene beslissing zal hebben genomen. Al het voorafgaand onderzoek is toch vergeefsche moeite, zoolang de raad niet het gevoelen der hooge regering weet; dan eerst zal hij grondig kunnen oordeelen over het verleen van een subsidie van drie ton.

De heer van *SWINDEREN* ondersteunt het voorstel van den heer *QUINTUS*, ofschoon hij erkent, dat de wijze van behandeling door den heer van *IMHOFF* bedoeld meer rationeel zoude zijn. De vraag om subsidie is voorwaardelijk gesteld, maar het beginsel waarop het antwoord moet rusten, moet positief wesen; men moet dan overtuigd wesen van het nut en de wenschelijkheid en uitvoerbaarheid der voorgestelde verbeteringen, en die overtuiging kan de raad niet bekomen, voordat het onderzoek bij de Staten Generaal is afgelopen en de plannen ook technisch van wege de hooge regering sullen zijn onderzocht. Hieromtrent kan de kamer van koophandel aan den raad geene inlichtingen geven; in hare missive van Augustus 1856 zegt deze dan ook zelve de plannen alleen te beschouwen voor zooveel het de handelsbelangen geldt, daar zij niet in staat is het technische te beoordeelen. Daaromtrent zijn niemand inlichtingen te bekomen als bij de hooge regering.

De heer *WICHERS* blijft bij zijn gevoelen dat, zoo de raad nu zegt, dat hij zich niet zal verklaren over het subsidie, voordat de regering een besluit heeft genomen, hij dan een beslissing neemt voordat nog de noodige rensseimenten daartoe zijn

ingekomen, zoodat hij de verdere behandeling der zaak zoude voortkopen.

De heer VAN ITTERSUM stelt voor: dat de behandeling dezer zaak zal worden uitgesteld, totdat de raad zal bekend gemaakt zijn met het onderzoek dat zoo het schijnt door de hooge regering zal worden ingesteld.

De heer CREMERS doet opmerken, dat hier eigenlijk de kwestie is, wie zich eerst zal verklaren, de hooge regering of de raad. En nu heeft hij vaak te 's Gravenhage het gevoel hooren uiten (hij laat daar of het gegrond is of niet) dat voordat het rijk een subsidie voor onderneming van algemeen belang geeft, eerst de belanghebbende gemeenten, provincie of landstreek moeten zijn voorgegaan en het rijk alleen de te kort schietende krachten moet ondersteunen. Hij wil men nu een tegenovergestelden weg inslaan. Hij geeft zich bezwaard hierover zijne stem uit te brengen. Maar men moet niet voorbij zien, dat hier alle sprake behoort te zijn van het belang dezer gemeente in de voorgenoemde verbeteringen en dat hij over alleen de raad eene beslissing kan nemen, die niet afhangt van de besluiten van de hooge regering.

De heer GREUTMANS acht dit laatste geheel juist. Dit was ook het standpunt der commissie. Hier is eenvoudig de vraag naar het belang der stad bij de verbetering der kanalen. Eene beoordeeling van het technische van het plan ligt niet op den weg van den raad. Hij wil zelf eens aannemen, dat het gehele plan uitvoerbaar was; 'tson buiten den raad zijn; deze beslissing te beoordeelen of, in geval het plan uitvoerbaar is, de stad daarbij zooveel belang heeft, dat het opweegt tegen het gevraagde subsidie.

De heer VAN HEININGEN BOSCH is ook op dit oogenblik tegen het voorstel van den heer QUINTUS, schoon hij het denkbeeld toejuicht en gelooft ook later, nadat het onderzoek is afgevolgd, niet tegen dat voorstel te zullen stemmen, maar nu is het ontijdig.

Daar noch het voorstel van den heer QUINTUS, noch dat van den heer VAN ITTERSUM registreerds worden ondersteund, trekken die heeren se weder in.

Alsnu wordt zonder hoofdlijke stemming aangenomen het voorstel van den heer CREMERS en worden tot leden van de daarbij bedoelde commissie benoemd de drie leden, die reeds met Ged. Staten te dezer zake in conferentie zijn geweest, zijnde de heeren CREMERS, GREUTMANS en DOORNBOSCH, en verder de heeren VAN HOUTEN en QUINTUS.

2) *Rapport van burg. en weth. betreffende de uitvoering der vergoeding van de Morvapijp.* — De heer QUINTUS hoopt niet dat ten gevolge van dit antwoord aan Ged. Staten, betreffende de vraag of de gemeente de helft of een derde der kosten van de loopbrug zal betalen, de zaak selve zal worden opgehouden en wenschte wel, daar hij met dezen brief een einde aan de zaak gemaakt wil hebben, er bij te voegen, dat, indien Ged. Staten niet overtuigd mogten zijn door de aangevoerde gronden, de beslissing der billijkheid aan hen werd overgelaten. De zaak is van te veel belang voor de stad om haar te doen uitstellen ter wille van f 300 a f 400.

De heer CREMERS ondersteunt de conclusie van het rapport, hij wist het verkeerd de beslissing over te laten aan die magt, die selve bij de zaak partij is.

Nadat nog opgemerkt is, dat het hier niet alleen de loopbrug geldt, maar ook de verplichting die op de stad gelegd wordt om op aanlegging van het ministerie van oorlog eene oorlogsbudget te leggen, waartoe de stad wil dat ook de provincie zich voor de helft verbindt, wordt ten slotte besloten overeenkomstig de voorgestelde conclusie berigt te zenden aan Ged. Staten.

3) *Rapport van burg. en weth. omtrent de aanvraag om subsidie door de akademie Minerva.* — De heer DOMMERING kan zich niet geheel verenigen met de conclusie en wenscht het subsidie ook voor 1866 toegekend te zien, en wel omdat de door burg. en weth. aangevoerde grond van den gunstigen toestand der akademie slechts schijnbaar is, daar dit verkregen is door het gebruik maken van vroegere overschotten en doordien het personeel der onderwijzers niet voltallig is geweest. Daar dit gevepen niet ondersteund werd, wordt overeenkomstig het voorstel van burg. en weth. besloten.

4) *Reglement en tarieven voor de veeren langs het Boterdiep.* — Met eene wijziging in dat op Warfium ten opzichte van het uur van vertrek, worden allen vastgesteld.

5) *Rapport omtrent het te verleenen subsidie aan de gemeente Haren voor een kunstweg naar Paterswold.* — Dienovereenkomstig besloten.

6) *Rapport omtrent de verzoeken van restitutie van den hoofdlijken omslag.* — De heer DE SITTER deelt mede, dat aan de commissie is te kennen gegeven, dat ten opzichte van het verzoek van den heer mr. O. J. QUINTUS eene vergissing heeft plaats gegrepen, daar deze zijne woning elders dan in deze gemeente heeft gehad. Na opgemerkt te hebben dat er ten dezen strijd bestaat tusschen de kiezerslijsten, waarop de naam van den heer QUINTUS voor 1866 voorkomt, en het bevolkingsregister waaruit het voornemen blijkt tot verandering van woonplaats, stelt hij voor om ten opzichte van het adres van den heer QUINTUS nu geen besluit te nemen, doch hetzelfde te renvoyeren aan de commissie.

De heer OUDERMAN geeft te kennen, dat hij met belangstelling het rapport gehoord en nagegaan heeft, te meer daar ook in andere gemeenten, zooals in Rotterdam omtrent dit zelfde onderwerp geheel andere beginselen zijn aangenomen en voegt er bij, dat ook de hooge regering met de in dezen aangenomen beginselen overeenstemt, zooals die ontwikkeld zijn in een besluit der regering van den 16den Julij 1855.

De heer QUINTUS kan zich niet voorstellen dat het overeenkomstig de gemeentewet is, dat iemand tegelijkertijd betaalt voor twee gemeenten en kan zich dus niet met het rapport vereenigen.

De heer GREUTMANS is overtuigd, dat ten dezen opzichte altijd verschil van gevoelen zal bestaan, doch neemt de vrijheid hierbij te wijzen op de omtrent dit punt tusschen de Tweede Kamer en de regering gewisselde stukken, waaruit blijkt, dat men wel degelijk overtuigd was van de mogelijkheid van het geval, dat een persoon in verschillende gemeenten kon aangelegd worden en er zijn dien ten gevolge nog veranderingen gemaakt, ten einde dit zooveel mogelijk voor te komen.

Nadat nog de heeren DE SITTER en QUINTUS het woord gevoerd hadden, wordt met 20 tegen 2 stemmen besloten overeenkomstig de conclusie van het rapport, met uitzondering van het adres van den heer mr. O. J. QUINTUS.

7) *Adres van O. W. PRUITERS om turf te mogen plaatsen in de bonte roe.* — Hiertegen geen bezwaren zijnde, wordt het verzoek toegestaan.

8) *Verslag van M. WALLIS te Stadkanaal om eene heemstede.* — Toegestaan.

9) *Bekoning van het personeelfonds voor de agenten van politie over 1866.* — Goedgekeurd.

10) *Missie van de commissie tot het ontwerpen van een plan ter gedeeltelijke indijking van den Dollard.* — Deze missie strekt ten geleide van een extract van het verhandelde in de vergadering der commissie van den 20sten April i.l. en waaruit blijkt dat des raads inwilliging gevorderd wordt om uitvoering te geven aan de toen gedane voorstellen betreffende het uitgraven der slibben voor de afwatering der landerijen. — In handen gesteld der poldercommissie om berigt en raad.

11) *Bekoning van den boekhouder van het waag- en boterhuis over 1866.* — Zal rondgaan bij de leden.

12) *Voordragt van burg. en weth. ter gedeeltelijke uitvoering der voorstellen tot uitbreiding der gasfabriek.* — Terwijl ten gevolge van bezwaren die bij de gascommissie opgerezen zijn bij het opmaken van de bestekken van een gedeelte der werken besloten is deze uit te stellen, maar burg. en weth. voornemens zijn om de andere werken binnen kort te doen uitvoeren, stellen zij voor hen te magtigen om de gelden daarvoor te nemen uit de kas der gasfabriek voor zooverre die daartoe strekt. — Aldus besloten.

13) *Bestek wegens het schoonen der kasnegebouwen over 1867.* — Goedgekeurd.

Daar er nog een punt ter behandeling is voor eene gesloten vergadering worden de deuren gesloten.

AANBESTEDING.

Den 9den Mei a.s. des morgens te elf uur, zal de kapitein-ingenieur te Delfzijl, onder nadere goedkeuring van den minister van oorlog, in het logement de *Bours*, bij K. HANSENHOEK aldaar, in het openbaar aanbesteden: *het verbeteren van eenige werken onder het beheer der genie te Delfzijl*, waarvan inlichtingen kunnen worden verkregen bij den kapitein-ingenieur te Delfzijl, terwijl het bestek bij gemelden logementhouder van den 1sten Mei af ter lezing ligt.

KERKENNIEUWS.

Dr. GULDENARM te Engwierum, heeft voor de tweedemaal voor het beroep naar Loosdorp bedankt.

— Bij kon. besluit van den 9den dezer is erkend het bestaan eener Ev. Luth. gemeente te Stads-Kanaal, als filiale gemeente der Ev. Luth. gemeente te Wildervank.

— Uit eene goede bron verneemt men, dat de leening ten behoeve van de Ned. Herv. Kerk, door de Herv. Synode uitgeschreven, hiet dien bijval vindt, als waarmede men zich geveid had. De tijd tot inrechijsing is daarom verlengd, en men vertrouwt, dat zij slagen zal, omdat er nu in iedere gemeente pogingen in het werk gesteld worden, om vele geringe krachten tot een geheel te verenigen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 26 April.

Er zijn berigten uit Hongkong van den 15den Maart. Alle Europeanen op de Engelsche oorlogstoomboot *de Queen* zijn door de Chinesen vermoord. De pakhuizen der Engelschen te Hongkong zijn voor een gedeelte in brand gestoken. Te Sarawak [hoofdstad van de gelijkkluidende, aan Engeland toebehoorende landstreek op Borneo, grenzende aan het Nederlandsche Samsab] zijn een aantal Europeanen door de Chinesen vermoord, waarna ongeveer 2000 Chinesen zijn ter dood gebracht door de bemanning van eene der stoombooten van de compagnie voor Borneo, bijgestaan door de Maldags en de Dyakkers onder sir James Brooke. Van wege het Nederlandsche bestuur werd eene oorlogstoomboot tot hulp gezonden, maar hare diensten werden niet meer vereischt.

Tweede dépêche.

De ongunstige berigten uit China worden bevestigd.

— Het ministerie van koophandel verklaart, dat Hamburg niet is begrepen onder die plaatsen van waar de invoer van vee in Groot-Brittannië verboden is. Het bestuur dier stad houdt zelf een naauwlettend toezigt dat geen longziek vee wordt aangebragt, terwijl ook nog de Engelsche douanes te Hamburg het vee onderzoeken, dat van daar naar Engeland wordt uitgevoerd.

EFFECTEN-REURS.

AMSTERDAM, 25 April.

NEDERLAND Werk. Schuld.....	2 1/2 pCt.	63 1/2
Dito Dito.....	3	—
Dito Dito.....	4	95 1/2
OOSTERLIJK Metalliek.....	5	75 1/2
Dito 1851 en 1852.....	2 1/2	39 1/2
Dito Nieuwe Litt. B.....	5	86 1/2
Dito Nation. Metall.....	5	77 1/2
SPANJE Onbep. St.....	1 1/2	24 1/2
Dito Binnenl.....	3	38 1/2
PORTUGAL.....	3	44 1/2
RUSSLAND Obl. Hops 1798 en 1816.....	5	103 1/2
Dito Dito 1828 en 1829.....	5	102 1/2
Dito bij Hops.....	4	—
Dito bij Stiglitz.....	4	85 1/2
N. Leening van 1855 bij Stiglitz, 5de serie	5	—
Dito.....	5de serie	96 1/2

LONDEN, 25 April. Consols 93 1/2.

PARIS, 25 April. Fransche 3 pCt. 69.60.

ZEETIJDDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 22 April, *Evangelia* Christina Agatha, Bat.; *Bakker Gen.* Atlas, Passar; v. d. Meulen Soeloo, Banjoew.; — 23 *Hoffman* Marg. Simonetha, Bat.
TEXEL 22 April, *Mulder* Feika Jantina, Stettin; — 23 *Gruppelaar* Niesina, Sunderland.
VRIJE 19 April, *Handrika* Omsvold, Oudsoen.
HELVOLTE 22 April, *Boreld* Harmonie, Triest; *Vernes* Merwestroom, Bergen.

VLISSEINGEN 21 April, *Last* Marie Emelie, Memel.
MAROM 2 Maart, *Schorpster* Alberdina, Rio Grand.
AUX CAYES 16 Maart, v. *Vries* Marinus en Geertuida, St. Thomas.
PALERMO 18 April, *den Brems* Kooph. en Zeever, Gibraltar.
MESSINA 18 April, *Hoekema* Cornelis Wilhelmina, Amst.
BORDEAUX 20 April, *Schabelling* de Maas en de Boer Epimachus, Belfast.

LONDEN 19 April, *Schuur* Jonkv. Elisabeth, Harl.; *Frank* Gesina en 21 *Waterberg* Katharina, Gron.; *Fortuin* Cornelia en v. d. Wouden V. Dieuwke, Workum; *Bart* Eefka Maria, Stettin; — 21 *Munneke* Margaretha Hendrika, Brugge.

DEAL 19 April, *Potjevijld* Afina, v. Schiedam n. Liverp.; *Wessels* Johanna Paulina, v. Schiedam op avont; — 20 *Johan* Vijf Vrienden, v. Amst. n. Samar; v. *Bontveld* Diligencia, v. Rott. n. Bat.

Bij FOLKESTONE 19 April, *Baak* Ned. ool. brik de Sperwer, v. Helvoet n. Westindie; — 20 *Schill* Anna, v. Amst. n. Sur.

Bij DUNGENESS 18 April, *Dekker* Komeet, v. Amst. n. Liverp.; — 19 *Donema* Geertuida Johanna, v. Livorno n. Kroonstad.

Bij SANDGATE 29 April, *Fischer* 3 Gerusters, v. Amst. n. Bat.
Bij WRIGHT 18 April, *Stikkel* van Dam Java, n. Swansea en 19 *Lafes* Henrius Gerardus, n. Bat., beide v. Amst.

NEWPORT 18 April, *Koster* Zeeploeg, Bristol.
CARDIFF 18 April, *Lachrooy* Anna Louisa, Bordeaux.
LIVERPOOL 20 April, van *Varolen* Pieter Schoemakers, Rott.

GRANGEMOUTH 18 April, *Binnings* Vliedorp, Gron.
PETERHEAD 19 April, *Tobbens* Harmonie, Koningsb.

NORTH SHIELDS 18 April, v. d. *Gaast* Baudina, Arema Vrije Fries en de Boer Twee Gebroeders, Harl.; *Vorenkamp* Cornelia Alida, Broekema Ida Hillechiens en *Stomp* Antje Jansen, Rott.; *Potjevijld* Albertina, Dordrecht; *Oostervink* Pieter, Edam; *Janknecht* Kooph. en Zeever, Hull; *Dreves* Tjakken, Yarmouth; — 20 *Kooy* Goede Verwachting, Stavoren; *Schuring* Antje Schuring, Middlebro.

SUNDERLAND 19 April, de *Ruiter* Klaartje, Rott.
HARWICH 19 April, *Kuyper* Hen. Compagnie, Gron.
HAMBURG 21 April, *Bontkoe* V. Geertuida, Boness.

HARBURG 21 April, de Boer Jantina Petronella, Amst.
BRUNSHAUSEN 21 April, *Albers* Catharina Annechiens, Rott.

CUXHAVEN 21 April, Wubbegina Ibbins, Sunderland.
BREMERHAVEN 21 April, *Doen* Gesina Elzina.

TRAVEMÜNDE 21 April, *Koops* V. Grietje, Tonningen.
WOLGAST 18 April, *Konterman* V. Renake, Gron.; — 18 *Klontje* Meinsina, Schiermonnikoog; de *Jonge* Catharina, Bremen.

DANTZIG 16 April, *Lukens* Gesina Johanna, Kiel; — 18 de *Vries* Zwaantina Margrietha, Amst.

BERGEN 18 April, *Donces* Harmonie en *Bekkering* Ulrieka, Charlestown; — 18 *Smit* Catharina Frederika, Amst.

KOPPENHAGE 20 April, v. d. *Worp* Christina Wobbegina, Londen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 21 April, *Visser* Gerusters, Newyork; — 22 v. *Duin* Jacobus, Porto Cabello; *Spanjer* Avontuur, Nantes; v. *Wijk* Jenny, Rotterdam 2 Gebroeders, Peterab.; *Last* Emelie, Stettin; *Bos* Wietaka, Norrköping; *Lukken* Hendrika Jeltina, Bremen; *Wever* Gesina Beerta, Lissab.; *Beek* Vriesland, Arendahl; — 23 *Jaski* Anna en Elise, Card.; *Holscher* Elisabeth, Jacobina, Peterab.; *Tees* Anna Maria, Hamburg.

TEXEL 23 April, *Ruiter* Verwachting, Engeland.
ST. THOMAS 14 Maart, *Schreuder* Meermijn, Curaçao.

PLYMOUTH 20 April, *Doekens* Louisa Maria, Chatham.
INVERKEITHING 20 April, *Potjer* Dankbaarheid, Peterab.

HARTLEPOOL 20 April, *Wessels* Elisabeth, Maachtelina, Carlserona.
BREMERHAVEN 20 April, *Broekema* Afina, Riga; *Bos* Elisabeth, Stettin; — 21 *Stuifje* Jochemina, Hamburg.

PILLAU 20 April, de *Groot* Bakker Catharina, Delfshaven.
RENSBURG 18 April, *Bekkering* Onderneming, Kopenhagen; v. d. *Vries* de Hoop, Sleeswijk; v. *Laten* Annegina, Lubeck; — 19 *Riebeling* Catharina Margaretha, Amst.

HOLTENAU 19 April, *Dreves* Twee Gerusters, Schiedam.

In lading.

LONDEN 20 April, de Boer Henriette Maria, P. Philip; *Kuyper* Anna Tadora, Koningsb.

LIVERPOOL 18 April, *Mulder* Alida, Nerva.

Zeilklaar.

LONDEN 20 April, *Fokkema* de Hoop, Workum; — 21 *Lovius* Waaksamheid, Peterab.

HALIFAX, 8 April. Het schip Stad Appingadam, kapit. *Bebing*, van Mexico naar Liverpool, is den 31 Maart alhier met verlies van zeilen en met gebrek aan proviand binnengekomen.

LONDEN, 22 April. De Nederlandsche kof *Juffer Annetje*, kapit. *A. J. Hubert*, van Lynn naar Bordeaux, is gisteren op de hoogte van Portland gesonken, doch het volk gered.

DELFT, 22 April. Binnengekomen 18 April, *Dirks* V. Fenna, Carol.sijl; *Delgers* Hoffnung en *Kessers* Catharina, Leer; — 20 *Dallinga* Anna Hinderika, Bremen; *Kappers* de Hoop, Papenburg; — 21 *Vesser* Tietje, Hekslil.

Vertrokken 18 April, *Forma* V. Antje, v. d. *Wijk* Maria en *Gurschij* Helena, Leer; *Jurrens* Antina, *Bultje* de Hoop en *Molkenkamp* Vrouw Aaltje, avont; *Goltjes* Twee Gerusters, Bremen; — 20 *Bos* Annetje, Norden; de *Jong* Jantiena Engalina, Noorw.; *Oettes* de Hoop, Emden.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Soud gepasseerd zijn.

20 April. *Koster*, Dankbaarheid, v. Rott. n. Stokk., m. haring.
Klein, Jonge Rieke, v. Newo. n. Dantzig, m. stukgoed.
Legger, Courier, v. Sunderl. n. Stokk., m. porseleinaarde.
Groen, Juvr. Hillegonda, v. Dordr. n. Dantzig, m. ijskr.
Visser, Trientje, v. Amst. n. Stettin, m. stukgoed.
Goudswaard, Maria en Elisabeth, v. Newo. n. Stokk., steenk.
Meijer, Industrie, v. Newo. n. Riga, m. steenkool.
de Jonge, Jan Freeman, v. Rott. n. Liban, m. ballast.
Kammenga, Oldambt, v. Schiedam n. Reval, m. ballast.
Verlee Vrouw Roelina, *Jongbloed* Anna, de *Groot* Sieka.
Hagedoorn Cornelia Catharina, *Bakker* Harmonie, *Kempes*.
Catharina, *Stevings* Min. v. Bosse, *Duintjer* Anken Gupkel.
Kuiper Dankbaarheid, *Hubert* Texel, *Kuiper* Alida Schuringa.
Meender Johanna.
De wind den 20 April Z.Z.O., Z., N.N.W.; den 21sten N.N.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 23 April, *Mulder* Feika Jantina, Stettin.
TEXEL 24 April, *Veldhuis* Prov. Overijssel, Dundee.
Bij DUNGENESS 20 April, *Crup* Hellingman Gelderland, v. Amst. n. Liverpool.

Bij DEAL 20 April, *Smit* Garonne, v. Amst. n. Livorno; *Jansen* Magrietha, v. Rott. n. Corfu; van *Ingen* Anna Geertuida, v. Rott. n. Quebec; de *Vries* Aaltje Maathuis, v. Gron. n. Gloucester.

HARTLEPOOL 21 April, *Zoutman* Geertuida, Dordr.
HULL 21 April, *Rijnberg* Lammechiens, Hamburg; de *Jonge* Ayolt en Thomas, Sevilla.

PLYMOUTH 21 April, *Boekhuis* Margaretha Hendrika, Harl.
PATRAS 10 April, *Brouwer* Elzina, Zante.

Vertrokken.

HULL 21 April, *Front* Roelina Ostra, Flensburg; *Lezer* Alberdina en *Sierstema* Annechiens Bendix, Newo.
BILBAO 17 April, *Vaalsman* Aurora en *Schade* Amadus, Liverpool.

In lading.

LIVERPOOL 21 April, van *Varolen* Pieter Schoemakers, Batavia; *Voogd* Weldaad, Petersb.

Zeilklaar.

LONDEN 22 April, *Kuiper* Margaretha, Koningsb.
LIVERPOOL 21 April, *Mulder* Alida, Nerva.

PLYMOUTH, 21 April. Het schip *Hasard*, kapit. *Ketelaar*, v. Amst. n. Messina, is alhier met verlies van boegprijs en van kniwerboom binnengekomen, zijnde gisteren bij Lizard aangezeild.

FREDRIKSHAVN, 18 April. Het schip *Ida* en *Cornelia*, kapit. *W. F. Schenk*, van Schiedam naar Windau, is met verlies van fokkemaat te Hitholmen binnengebragt, zijnde den 14 dezer in de Noordzee door eene Engelsche bark aangezeild.

232^e STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.
Trekking der Derde Klasse.
Ade Lijst. No. 9423 f 400.

HANDELSBERIGTEN.

GROENINGEN, 24 April.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer	40 c f 3,20
Oude 70 c f	N.W. 1856 52 c f 4,40	—	42 - - 3,40
N.Oml. 1856 66 - 6,75	—	54 - - 4,20	—
— 68 - - 7,75	—	56 - - 4,50	—
— 70 - - 8,75	Zomer	54 - - 4,70	—
— Old. 66 - - 6,55	—	56 - - 5,10	—
— 68 - - 7,50	Knobbe	60 - - 5,70	—
— 70 - - 8,50	—	62 - - 6,10	—
BOOGHE.	HAVER.	Gr. Erwt.	Graauwe dito f
N. Inl. 60 c f 4,60	N. Dikke 36 c f	—	—
— 62 - - 5,20	—	38 - -	—
— 64 - - 5,80	—	40 - - 3,10	Kools. f 12 a f 15
— 66 - - 6,40	—	42 - - 3,30	dito f
Oude 66 - -	—	44 - - 3,50	Zomerzaad f
BOEKWEIT.	—	46 - - 3,70	G. Mosterd f
N.Gr.Zd. 60 c f 6,10	—	48 - - 3,90	Lijnzaad f
— 62 - - 6,50	—	50 - - 4,10	Dederzaad f 8 a f 9,50
— 64 - - 7,10	N.W. Voer 35 -	52 - - 4,30	Gr. Gort f 1,50 a f 8,25
— Zw. 60 - - 6,85	—	38 - - 3,00	Farel dito f
— 62 - - 6,35	—	40 - - 3,20	Raapolie per vat f 49
— 64 - - 6,85	N. Zw. 36 -	38 - - 2,80	—
Veen 64 - - 6,75	—	36 - - 3,00	—

Tarwe en Rogge weinig aan, en aan bemiddelden iets hooger verkocht. — Boekweit in een doen. — Gerst prijshoudend. — Haver over 't geheel iets hooger afgaande. — Beste Boonen wel zoo aangenaam. — Gort als voren. — Koolzaad niet in omgegaan.

ROTTERDAM, 23 April. Gerst: 124 c Friesche f 172. — Boekweit op 140 c grijze Zand f 250.

AMSTERDAM, 24 April. Poolse Tarwe ruim prijshoudend, rood^e hooger verkocht: 133 c n. w. w. Pools. f 400; 128 c n. b. dito f 375; 127, 128 c j. dito f 360; f 365; 126 c mindere dito f 340; f 345; 131 c n. Rijn f 345; 156 c n. Bovenl. f 335; 126 c n. Gron. f 270; 115 c Fries. f 240 aan de Zaan. — Rogge iets hooger, met goeden handel: 123 c f Pommer f 215; 124 c Prais. f 218; 117 c Petersb. f 211; 120 c Amerik. f 235; 118 c Nordor f 200; 116 c n. Inl. f 185 aan de Zaan; 120 c Arch. f 226. — Gerst in een doen: 110, 114 c n. Holst. f 212; f 228; 110 c ger. jarige Deens. f 190; f 195. — Boekweit onveranderd: 117 c Holstein f 236.

Koolzaad op het najaar 3 p. v. l. hooger; in veiling: besohad. Fransch f 439, f 442, f 450; op 9 vat in Nov. 77 p. v. l. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk lager afgegeven; op levering van Mei niet williger, op het najaar in den beginne hoog gehouden, bleef daarvoor op 6 w. f 52,75; vlieg. f 51,25; Mei f 50,50 a f 50; Sept. f 46 a f 45,50; Oct. en Nov. f 45,57 a f 45,25; Dec. f 45,50 a f 45,25 — f 45,25. — Lijnolie dadelijk in een doen, op levering iets williger; op 6 w. f 41,50; vlieg. f 40,25; Mei f 40,25 a f 40,50 a f 40,25; Sept. f 41 a f 41,25 a f 41; Oct. en Nov. f 41. — Hennepolie op 6 w. f 49,75; vlieg. f 48,50.

Getrouwd: H. W. HEMMES, van Groningen, en S. DIJKEN.
WEDUM, 22 April 1857.
Eenige kennisgeving aan Familie en Bekenden.
Getrouwd: G. P. VAN DE SIJPELAMP, Instituut te Zuidbroek, en G. J. M. BEKKHUIS.
GRONINGEN, 25 April 1857.
Heden hevel reeds poedig van een wijgchapen ZOON T. Post, geliefde Echigmoet van J. J. SCHIEPERS, IJzerkooper.
GRONINGEN, 24 April 1857.
Eenige kennisgeving.
Voorn van de H. H. Sacramenten der atterenden, avonds, van een langdurig lijden, zacht en kalm, zijne geliefde Zuster ANNA ALLEGONDA PAFING, in den ouderdom van 58 jaren.
GRONINGEN, 19 April 1857.
R. PAFING.
Bij de UITGEYERS deser Courant sal binnen kort het licht zien:
DE HERENOTWIJZEN van sommige door de STATEN der Provincie vastgestelde ONTVANGERS ter algemeene verbetering der Scheepvaarthandelen in de provincie, van den Heer H. OORTWIJN, beoordeeld door de STAATS-COMMISSIE.
Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zal op WOENSDAG den 2den Mei 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mevrouw de Weduwe BONTKOE, aan de Groote Markt te Groningen, publiek worden verkocht:
Eene verzameling SCHILDERIEN, meest van bekende Oude en Moderne Meesters.
De bezigtiging sal plaats hebben op DINGSDAG den 3den Mei 1857, van 10 tot 12 uur 's namiddags 4 uur, ten Huize van Verkoop, alwaar de LEST der SCHILDERIEN verkijgbaar is, almede ten KANTOOR van Mr. J. RINGERS HORA SICCAMA, Notaris.
GRONINGEN, 25 April 1857.

Bekendmaking.
Bij beschikking, door de ARRONDISSEMENTS-REGISTRAR te Groningen, den 24sten April 1857 gegeven, is aan Mr. L. S. ROSENBAACH, Advokaat te Groningen, op daartoe door Zied. gedaan verzoek, uit hoofde van zijn aanstaand vertrek naar elders, — ontslag verleend, met zijne betrekking van CURATOR in het Faillissement van L. GOSTMEIJER, Kleermaker te Groningen, en is, tevens, bij die beschikking, Mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN, Advokaat te Groningen, tot Curator in bedoeld FAILLISSEMENT benoemd.
GRONINGEN, 25 April 1857.
De Curator voorz.: M. A. DE SAVORNIN LOHMAN.

Aanbesteding.
Het KERKSTUUR der NEDERL. ISRAËLIETISCHE HOOFD-SYNAGOGUE te Groningen, voornemens zijnde eenige VERTIMMERINGEN te doen plaats hebben in de bestaande KERKEBOUWEN der Hoofd-Synagoge, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat het BESTEK en de TEEKENINGEN der Vertimmeringen voor de gegadigden ter lezing zullen liggen, van af Maandag den 27sten desz tot en met Donderdag den 3den Mei aanstaande, ten Huize van den Kastelein E. J. TIDDENS, in de Bours, alhier.
GRONINGEN, 22 April 1857.
Het Kerkbestuur voornoemd: U. S. OPPENHEIM, Voorzitter.
Ter ordonnantie van hetzelfde: J. S. ROSENBAACH, Secretaris.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente GRIPSKEERK brengen ter openbare kennis, dat de INSCRIVING in sene GELDLEENING, groot f 11,000, naar sene rente van 4 pCt., aflosbaar bij loting in tien jaren en verdeeld in AANDEELLEN van f 500, ten laste deser Gemeente, ter bestrijding der kosten voor den opbouw der Scholen, vastgesteld door den Raad deser Gemeente dd. 8sten April 1857, no. 2, goedgekeurd bij Resolutie van HH. Gd. Staten dd. 16den April 1857, no. 53, wordt OPENGESTELD ten Kantore van den ONTVANGER deser GEMEENTE, op MAANDAG den 27sten April a.k., en indien de Leening niet eerder is volgetekend, gedurende 21 daaraanvolgende werkdagen sal blijven opengesteld; zijnde het Plan der Leening aldaar ter insage nedergelegd; zullende de Storting der Aandeelen vóór of op den 1sten Juli 1867, op welken dag de Rente ingaat, moeten geschieden ter plaatse als boven.
GRIPSKEERK, 23 April 1857.
Burgemeester en Wethouders voorz.: A. J. HESSELINK.
De Wethouder: M. DE MUINCK.

ZWOLSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.
Door het inbrengen van eenen nieuwen Stoomketel in de Boot STAD AMSTERDAM, is van af Zaterdag den 25sten April de geregelde DAGELIJSCHES DIENST hersteld uit Amsterdam en uit Zwolle, in verbinding per DILIGENCE over Zwartsluis met Meppel, Groningen en Veendam.
STOOMVAART van Harlingen op Newcastle en Leith.
Het nieuwe IJZEREN STOOMSCHIP van de North of Europe Company, EIDER, Kapitein W. M. ELLIS, sal beurtelings naar HARLINGEN vertrekken en met lading op HARLINGEN terug komen.
Vertrekt naar Newcastle ZATURDAG den 2den Mei.
Leith WOENSDAG 13den.
Naar Newcastle ZATURDAG 23sten.
Adres bij de Agenten VAN OPPEN'S ZONEN.
Op Dingsdag den 28sten April 1857, des namiddags te 2 uur, zullen, vóór de Behuizing van H. REINDERS, Moesker, aan den Oosterweg, tegenover het Sterreboosch, te Groningen, publiek worden verkocht: 2 KOLLEN, als: 1 VAALMEKE en 1 KALKKOE, eenige MEUBELARTIKELIEN, als: KERN- en TUNGEREEDSCHAPPEN, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.
Te bezien 's voormiddags van 10 tot 12 uur.
Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

STOOMVAART van Harlingen op Newcastle en Leith.
Het nieuwe IJZEREN STOOMSCHIP van de North of Europe Company, EIDER, Kapitein W. M. ELLIS, sal beurtelings naar HARLINGEN vertrekken en met lading op HARLINGEN terug komen.
Vertrekt naar Newcastle ZATURDAG den 2den Mei.
Leith WOENSDAG 13den.
Naar Newcastle ZATURDAG 23sten.
Adres bij de Agenten VAN OPPEN'S ZONEN.
Op Dingsdag den 28sten April 1857, des namiddags te 2 uur, zullen, vóór de Behuizing van H. REINDERS, Moesker, aan den Oosterweg, tegenover het Sterreboosch, te Groningen, publiek worden verkocht: 2 KOLLEN, als: 1 VAALMEKE en 1 KALKKOE, eenige MEUBELARTIKELIEN, als: KERN- en TUNGEREEDSCHAPPEN, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.
Te bezien 's voormiddags van 10 tot 12 uur.
Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

Op Dingsdag den 28sten April 1857, des namiddags te 2 uur, zullen, vóór de Behuizing van H. REINDERS, Moesker, aan den Oosterweg, tegenover het Sterreboosch, te Groningen, publiek worden verkocht: 2 KOLLEN, als: 1 VAALMEKE en 1 KALKKOE, eenige MEUBELARTIKELIEN, als: KERN- en TUNGEREEDSCHAPPEN, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.
Te bezien 's voormiddags van 10 tot 12 uur.
Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

Woensdag den 29sten April 1857, des voormiddags te 10 uur, zullen, ten verzoek van de Behuizing van de Erven H. HEERMAN, Westdijk in de Nieuwe Kabbingestraat te Groningen, publiek worden verkocht: Ondersteldende MEUBELARTIKELIEN en ANDERE HOERENDE GOEDEREN, alsmede BEDDEGOEDEREN en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.
Te bezien Dingsdag bevorens, des namiddags van 2—5 uur.
Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

Op Donderdag den 30sten April 1857, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zullen, voor de Behuizing en ten verzoek van Mevrouw de Weduwe G. TEN OEVER, aan 't Der Aa, bij de Vischbanken, te Groningen, publiek worden verkocht:
Ondersteldende MEUBELARTIKELIEN en ANDERE HOERENDE GOEDEREN, als: TAFELS, STOELLEN, SPIEGELS, SCHILDERIEN, PORSELEIN, GLAS, AARDE- en VAATWERK, KOPERTIN- en BILKGOED, eenige MEUBELARTIKELIEN, en GEREEDSCHAPPEN, een partij ENZ., ENZ.
Te bezien daags bevorens des namiddags van 2—5 uur.
Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op DONDERDAG den 30sten April 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringpoort te Groningen, publiek, voor den tijd van één Salkoon worden verhuurd:
Ongeveer 100 Bunders kostelijk GRASLAND, gelegen buiten de Boteringpoort te Groningen, nabij den Straatweg en in den Padkapel, om te Hooijen en te Weiden en het Topgras en de Naweide te tinnen en ieder afzonderlijk.

Dingsdag den 28sten April 1857, zullen, voor en in de Behuizing van den Gratter J. L. KRUIZENGA, in de Oude Kijk-in-Jatstraat, op den hoek van de Vischerstraat te Groningen, publiek worden verkocht:
Des middags precies te 12 uur:
2 beste bruine MERRIEPAAIEN, 2 CHAISEN, 1 WAGEN, PAARDENTUIG, ENZ.;
En des namiddags te 2 uur:
Eenige MEUBELARTIKELIEN, als: TAFELS, STOELLEN, SPIEGELS, SCHILDERIEN, KAGCHELS, uitmuntend BEDDEGOED, KOPERTIN-, BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, eenig VAATWERK en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.
Alles te bezien des daags bevorens, van 2—5 uur.

VERHUURING VAN WEIDELANDEN VERKOOP VAN HOOL.
Op WOENSDAG den 29sten April 1857, des avonds te 7 uur, zullen, ten overstaan van Mr. J. J. CROMMERS, Notaris te Groningen, ten Huize van den Kastelein T. ALING, te Helpen, publiek, voor den tijd van één Seizoen worden verhuurd: 9 Perceelen WEIDELAND, te samen groot ongeveer 15 Bunders, gelegen te Helpen, toebehoorende aan den Heer Mr. J. H. QUINTUS. Op ieder Perceel zullen 2 Paarden beneden de 2 jaren mogen worden geweid.
Op den dag van Verhuuring zal aan de BOERENPLAATS aanwijs der Perceelen te bekomen zijn.
Voorts zal publiek worden verkocht: een bij de Plaats staand Blok HOOL van ongeveer 5000 Ned. Pd.

Woensdag den 29sten April 1857, des namiddags te 2 uur, zullen, vóór en op de Bovenwoning, op den hoek van den Carolieweg alhier, door den W.E.Gestr. Heer Majoor VAN VUGT bevoond, publiek worden verkocht: eenige zoo goed als nieuwe MAH. en andere MEUBELARTIKELIEN, als: 2 CANAPES, COMMODE, TAFELS, STOELLEN, SPIEGELS, LEDEKANTEN, BEDDEGOED, VLOERKLEEDEN, KAGCHELS en hetgeen meer te bezien zal zijn des namiddags bevorens van 2—5 uur, op TOEGANGKARTES, te bekomen ten Kantore van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris.

Ten overstaan van Mr. J. H. GEERTSEMA, Notaris te Groningen, zal, op DONDERDAG den 30sten April 1857, des voormiddags te 10 uur, vóór en in de Behuizing, staande in de Brugstraat te Groningen, door den Koopman H. REILINGH bewoond, publiek worden verkocht:
Een complete KRUIDENIERSWINKEL, bestaande uit: een zoo goed als nieuwe WINKELKAST, TOONBANK, WINKELDOOZEN, TROMMEN, BUSSEN, KOPERTIN SCHALEN, BALANSEN en GEWIGTEN, KOFFIJBANDER, TINNEN en BLIKKEN MATEN; — een partij VERSTOFFEN, VAATWERK, TAFELS, ENZ., ENZ.
Te bezien daags vóór den Verkoopdag van 2—5 uur.
De WINKELKAST is inmiddels uit de hand te koop.
Mr. J. H. GEERTSEMA, C.Z.

Dingsdag den 12den Mei 1857 (in plaats van Woensdag den 29sten April, zoo als vroeger was aangekondigd), des avonds te 7 uur, zal, ten overstaan van Mr. J. H. GEERTSEMA, Notaris te Groningen, ten verzoeken van de Heeren OOMKENS, VAN BAKKENES & DAMSTÉ, bij E. J. TIDDENS, in het Huis de Bours, te Groningen, publiek ter verkoop worden aangeboden:
De LETTER- en STERRE-TYF-GETERIJ, GRAVEER- en INRICHTING en BOEKDRUKKERIJ, zoo als die thans onder de FIRMA OOMKENS, VAN BAKKENES & DAMSTÉ wordt gedreven, met de daarbij behorende GEBOUWEN, GEREEDSCHAPPEN en TOEBEHOREN, aanwezen voorraad van LETTERS ENZ.; alles in afzonderlijke perceelen, in 't breede omschreven in de aankondiging geplaatst in het Dagblad voor den Boekhandel.
Te aanvaarden dadelijk na den toeslag. Het Woonhuis op den 1sten Juni 1857.
Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 10—4 uur, tegen betaling van 25 Cent, ten voordeele van de algemeene Armen.
Gegadigden zullen, op daartoe door hen te doene aanvraag, ook op andere tijden worden toegelaten.
Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen ten Kantore van de Lettergieterij en bij den ondergetekenden Notaris Mr. J. H. GEERTSEMA, C.Z.

PUBLIEKE VERKOOPING.
DINGSDAG den 28sten April 1857, des namiddags te een uur, zal, ten Huize van den Kastelein J. E. TIDDENS, in het Huis DE BEURS, te Groningen, tegen contante betaling, publiek worden verkocht:
Ongeveer 10 Last door seawater beschadigde ROEGEN, liggende op de PAKHUIZEN ZELDENRUST en BENDRAGT, en aldaar van heden af te bezien.
P. HEKKEMA, Deurw.

Dingsdag den 28sten April 1857, des namiddags te 12 uur, op de GROOTE MARKT te Groningen, publieke verkoop van eenige Voorn HOOI, diverse AFBRAAK, WAGENS, RIJTOUGEN, ENZ.
HEKKEMA & BARLINCCKHOFF.

Dingsdag den 28sten April 1857, des namiddags te 3 uur, zullen, bij de Behuizing van den Heer H. COFFERS MELJER, in de Oude Kabbingestraat te Groningen, publiek worden verkocht:
Diverse MEUBELARTIKELIEN, als: BIKEN-HOUTEN KLEERKAST, DITO LESTER, 2 LESTERKANTEN, 2 BOEKEN-KASTEN, KAGCHEL, GLASRAAMS, een partij VLOEREN, 3 kleine POSTEN, een partij OMBEKLING en hetgeen meer te bezien sal zijn 'smorgens vóór den Verkoopdag van 11—1 uur.
HEKKEMA & BARLINCCKHOFF.

Op Woensdag den 29sten April 1857, des namiddags te 2 uur, zullen, vóór en in de Behuizing van J. D. CAMMINGA, in de Korastraat te Groningen, publiek worden verkocht:
TAFEL, STOELEN, KLOK, KOPERTIN- en TIN-, GLAS- en AARDEWERK, BEDDEGOED, en hetgeen meer te bezien sal zijn des bevorens, des namiddags van 2—5 uur.
HEKKEMA & BARLINCCKHOFF.

Verkoophuis in de Oosterstraat.
Maandag den 4den Mei 1857, 'smorgens te 10 uur en vervolgens, zullen in voornoemd VERKOOPHUIS, publiek worden verkocht: diverse MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELIEN, HUISHOUDELIJKE GOEDEREN, KOPERTIN, GLAS, PORSELEIN- en AARDEWERK, eenige GLADMANGEL, een TABAKSINSTRUMENT, BEDDEGOED, GOUD en ZILVER en hetgeen meer te bezien sal zijn 'smorgens bevorens, des namiddags van 2—5 uur.
HEKKEMA & BARLINCCKHOFF.

PUBLIEKE VERHUURING
Op MAANDAG den 27sten April, 'smiddags te 5 uur, bij N. A. STUUR, te Maffertshoek van 18 Perceelen uitmuntend WEIDELAND, in Lammort Kremerheerd en Lelwijk, toebehoorende aan Mr. J. RINGERS HORA SICCAMA VAN FARKSUM.
Mr. A. DE SITTER, Notaris te Winchoten, zal, op DINGSDAG den 28sten April 1857, des namiddags te een uur, ten verzoeken van de Erven en ten Sterthuis van Mevrouw de Weduwe H. POST, te Winchoten, op gewone Boelags-Conditiën, publiek verkoopen:
Den door genoemden Overledene nagelaten

INBOEDEL, als: MEUBELARTIKELIEN, bestaande onder meer in een MAHONIEHOUTEN KABINET, COMMODE, EIKENHOUTEN SECRETAIRE en SPELGETAFEL, een STAANDE KLOK met ZILVEREN PLAAT, STOELLEN, TAFELS, GLADMANGEL, EIKENHOUTEN LINNENPERS, SPIEGELS, PORSELEIN, waaronder een fraai gekleurd KAGCHEL, bestaande uit drie POTTEN en twee BEKERS, KOPERTIN-, BLIK-, GLAS-, AARDE- en VAATWERK voorts een weinig gebruikten OVERDEKTE WAGEN, een partij BOEKEN, ENZ. Alles te bezien des morgens, vóór den Verkoop.

H. H. REEDERS OF KAPITEINS, die genegen zijn om een Koperwast van pl. m. 118, van een KOMPOOSIT van pl. m. 90 gemeten Lasten aan te koop, om deselve binnen een maand te water te brengen, of een 't Koperwasten SCHOONER van pl. m. 60 gemeten Lasten, bestaat daarvoor op heden gelegenheid bij K. KATER, te Groningen.

TE HUUR: Een HUIZENBLOK, bestaande uit drie VERBODEN, met OPEN GROND; te bevragen bij B. J. KONING, buiten de Heerpoort.
Door vertrek sene BOVENWONING met VIER KAMERS, KEUKEN en Kelder, met 1ste Mei TE HUUR, aan den Singel, boven Prof. HOFSTEDE DE GROOT.

TE HUUR: Een GESTOFFEERD BENEDEN-ACHTERKAMERTJE, in de Steentilstraat, R. 66.
NB. De ondergetekende heeft ontvangen: Fraaie FRANSCHES en DUITSCHE PENDULES, HORELOGIEN, KLOKKEN, ENZ. ENZ.
H. J. VAN DEN VELDE, Horlogiemaker.

Ontvangen aan het Magazijn van **G. MEDDENS:**
De nieuwste Modellen van HOEREN, HUTSEN, MANTILLES enz., welke van af MAANDAG aan het Magazijn, Hoek Heerestraat, zullen zijn uitgesteld. Tevens ontvangen: eenige mooie sortering CHALES, NOUVEAUTES en ZIJDESTOFFEN voor dit Seizoen.
GRONINGEN, 24 April 1857.

T. M. HEIDEGGERS bezigt hare geferde Begunstigers, dat zij ontvangen heeft nieuwe FRANSCHES LONG CHALES en OMSLAGDOEKEN, een briljante sortering ZIJDEN en andere KLEEDJESTOFFEN, voor dit Seizoen, almede de MODELLEN der MANTILLES, in welk een en ander zij zich beleefdelijk aanbeveelt.

ENGELSCHES BIEREN, regtstreeks uit de Brouwerijen in Engeland en Schotland aangevoerd, te bekomen op Fust en Bottels, bij D. DE VRIES, in Wijnsh.

DAS SOOLBAD ZU ROTHENFELDE, bei OSNABRÜCK, dessen Wirkungen in allen Formen der SCHOPFEL-KRANKHEIT sich bewährt haben und anerkannt sind, wird für die diesjährige Badewelt am 28ten Mai eröffnet und am 12ten September geschlossen werden.
Wegen Bestellung von Wohnräumen wird der Ober-Gratzer EGGERS auf desfallsige Anfragen gern Auskunft erteilen.
ROTHENFELDE, 21ten April 1857.
Königlich Hannoversche Salzwerks-Administration: ALBRECHT SCHWANNCKE.
Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOTTSEMA.